

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2011. május 16.

MŰVÉSZETTÖRTÉNET

KÖZÉPSZINTŰ ÍRÁSBELI VIZSGA

2011. május 16. 14:00

Az írásbeli vizsga időtartama: 120 perc

Pótlapok száma	
Tisztázati	
Piszkozati	

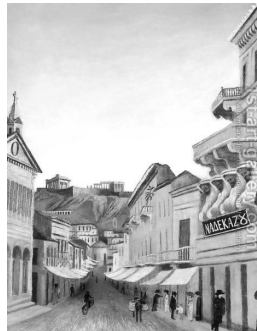
**NEMZETI ERŐFORRÁS
MINISZTERIUM**

Fontos tudnivalók

- A feladatsor megoldására 120 perc áll a rendelkezésére.
- A feladatok megoldási sorrendje tetszőleges.
- A feladat megoldásához tollat használjon, és ügyeljen arra, hogy kézírása jól olvasható legyen!
- Ügyeljen arra, hogy ahol szükséges, egész mondatokban válaszoljon a kérdésekre!
- Ügyeljen arra, hogy a feladat megoldásait a megfelelő helyre írja be a feladatlapba!
- Amennyiben valamelyik megoldást vagy megoldásrészletet áthúzza, vagy nem egyértelműen jelöli, az nem értékelhető!
- Ügyeljen arra, hogy amennyiben a feladatban alkotókat kell felismerni és megnevezni, magyar nevek esetében csakis a teljes név kiírása fogadható el helyes megoldásnak!
- **Kérjük, hogy a pontozásra kijelölt téglalapokba ne írjon!**

1. feladat**1. a)**

Csontváry Kosztka Tivadar alábbi festményén az athéni Akropolis épületegyüttesének egyik temploma látható a domb északi irányából. (Az alkotás színes felvételét ld. a képmelléklet 1.a) jelzésű reprodukcióján is!)

Az alább felsorolt épületek közül melyiket láthatjuk?

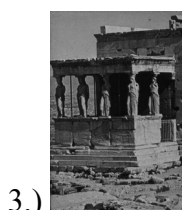
A helyes választ aláhúzással jelölje! (Ügyeljen, mert csak egy válasz fogadható el!)

- Erechtheion
- Parthenon
- Nike templom

1. b)

Az alábbi felvételeken három épületszobrászati alkotást lát. Határozza meg, hogy az 1. a) feladatban felsorolt templomok közül melyik melyikhez tartozott!

Válaszát a reprodukciók mellé írja!

1. c)

A budapesti Szépművészeti Múzeum tympanonjában egy híres görög templom nyugati oromzatának szoborcsoport-másolata látható. Az alább felsorolt templomok közül melyikről származik az eredeti kompozíció?

Válaszát aláhúzással jelölje! (Ügyeljen, mert csak egy jó válasz van!)

- Paestum - 2. számú Hera templom
- Olympia - Zeus templom
- Korfu - Artemisz templom

1. a)	1 pont	
1. b)	3 pont	
1. c)	1 pont	
Összesen	5 pont	

2. feladat**2. a)**

Az alábbi felvételeken akt/félakt (=ruhátlan emberi test) ábrázolásokat lát. A képek mellé írja oda azt a stíluskorszakot /stílusáramlatot, amikor a művek készültek és létrejöttek századát.

A) Rubens: Bundácska

.....

B) Michelangelo: Az Éj (A Medici-síremlék részlete)

.....

C) Picasso: Avignoni kisasszonyok

.....

2. b)

A férfi akt ábrázolásának egyik nagy korszaka a görög művészet klasszikus kora.

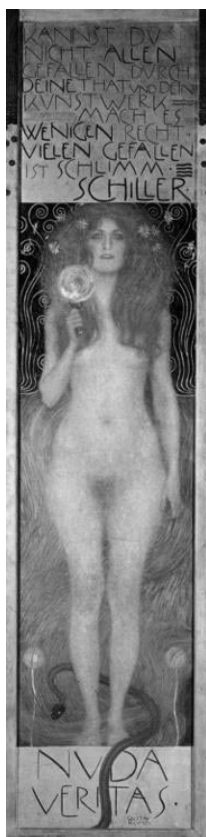
Az alább felsorolt művek közül melyikre érvényes a fenti állítás? Válaszát aláhúzással jelölje! (Ügyeljen, mert csak egy jó válasz van!)

- Polykleitos: Dárdavívő (római másolat)
- Delphoi kocsihajtó
- Belvederi Apollón

2. c)

A XIX-XX. század fordulójának jelentős európai áramlata a szecesszió. (Az áramlat megnevezése országonként változó.)

Az említett stílusáramlat művészei közül kinek az alkotása a „Nuda Veritas” című festmény? Válaszát a pontozott sorra írja!

Művész neve:

.....

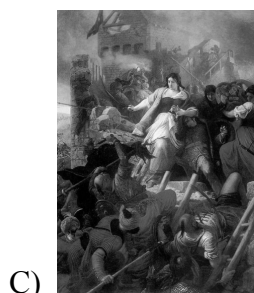
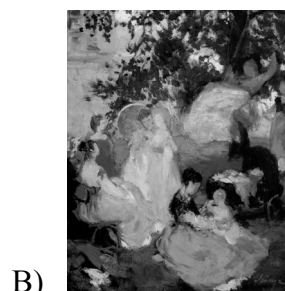
2. a)	6 pont	
2. b)	1 pont	
2. c)	1 pont	
Összesen	8 pont	

3. feladat**3. a)**

Az alábbiakban versidézeteket és az idézetekkel rokon érzelmeket sugalló festmények felvételeit találja. A betű- és számjelek segítségével párosítsa az adott szövegrészt a hozzá kapcsolható képzőművészeti alkotással!

(Ügyeljen, mert egy festményhez nem köthető irodalmi párhuzam!)

(A képek színes felvételét ld. a melléklet 3. a) jelzésénél is.)

1. Arany János

„(...) Zöld lomb közei
„Áttörve” az égbolt
S a rét mezei
Vegyül árny- és fényfolt. (...)”

Arany János: A tölgyek alatt (Margitsziget)
in. Hét évszázad magyar versei II.
Magyar Helikon, Budapest, 1966. 169. old.

2. Vajda János

„(...) Nap alattam, nap fölöttem
Aranyos tüzes felhőben,
Lenn a fénylő víztükörben (...)”

Vajda János: Nádas tavon
in. Hét évszázad magyar versei II.
Magyar Helikon, Budapest, 1966. 256. old.

3. Juhász Gyula

„Hálót fon az est, a nagy, barna pók,...

(...) Az égi rónán ballag már a hold:

Ezüstösek a tiszai hajók. (...)”

Juhász Gyula: Tiszai csönd

in. Hét évszázad magyar versei II.

Magyar Helikon, Budapest, 1966. 496. old.

A)	
B)	
C)	
D)	

3. b)

Hogyan nevezzük azt a festészeti előadásmódot, amely a 3. a) feladat érintett alkotásaira érvényesnek mondható?

Válaszát a pontozott sorra írja!

.....

3. a)	3 pont	
3. b)	1 pont	
Összesen	4 pont	

4. feladat**4. a)**

Állítsa kronológiai sorrendbe az alább felsorolt stíluskorszakokat/stílusáramlatokat!

A sorrendiséget a legrégebbivel kezdje és a hozzánk legközelebb esővel zárja!

Az időrendiséget számokkal jelölje, amelyeket a táblázat betűjelei mellé írjon!

A) romantika	
B) romanika	
C) kubizmus	
D) neoklasszicizmus	

4. b)

A felsorolt stíluskorszakok közül melyikben alakították a templomok kapuzatát tölcésesen mélyülő, ún. „ívbélletes” módon?

Válaszát a pontozott sorra írja!

.....

4. a)	4 pont	
4. b)	1 pont	
Összesen	5 pont	

5. feladat

Az európai művészet mindmáig csodált periódusa a humanizmus filozófiáján alapuló reneszánsz időszak. Domináns századai a XV. (olasz megnevezésben quattrocento) és a XVI. (olasz megnevezésben cinquecento).

A kor gondolkodói (teológusok, filozófusok) figyelmüket az antik görögség és latinság felé fordítják, amely a művészeket is inspirálja. A kor itáliai építészete ebből adódóan sokat merít a fent említett kultúrák formavilágából.

5. a)

Az alábbi felvételen a XV. század jeles építészeinek egyik alkotását látja.

A fotó alapján soroljon fel három olyan jellegzetességet, amely az antik görög/római építészetből eredeztethető! Válaszát a pontozott sorokra írja!

.....

.....

.....

5. b)

Az adott kor – akárcsak az antik Róma – nagy igényt támaszt a köztéri szobrászatra, főleg jeles személyiségek emlékeztetének megőrzése okán.

Az alábbi felsorolásban szereplő mesterek közül ki kiről készített ilyen típusú alkotást? A nevek mellé írja oda a megörökített személy nevét a pontozott sorra!

(Ügyeljen, mert csak két mester működött ebben a korban!)

- Donatello
- Gianlorenzo Bernini
- Andrea del Verrocchio

5. c)

A reneszánsz kor festészete kezdi felidézni a görög-római mitológia álmát a boldog Árkádiáról. Különösen kedveltek a bukolikus (a pásztorélet idilljét) megelevenítő témák. Egy ilyen hangulatú festmény fotóját látja az alábbi felvételen. A festmény készítője Giorgione. A felsoroltak közül melyik városban működött a festő? Válaszát aláhúzással jelölje!

Giorgione: Koncert a szabadban

- Róma
- Firenze
- Velence

5. a)	3 pont	
5. b)	2 pont	
5. c)	1 pont	
Összesen	6 pont	

6. feladat**6. a)**

A XV. századtól kezdődően részmotívumként, majd a XVII. századtól önálló témaként kedvelt festészeti műfaj a csendélet. Pár mondatban foglalja össze a műfaj lényegét!

Válaszát a pontozott sorokra írja!

.....

.....

.....

.....

.....

6. b)

Az alábbi kép/fotó a híres németalföldi festő, Jan van Eyck „Rolin kancellár Madonnája” című művének részlete, amely a festmény fontos csendéleti eleme.

(A kép színes felvételt ld. a képmelléklet 6. b) jelzésénél is!)

Soroljon fel legalább három olyan motívumot, amely jelképes tartalommal rendelkezik, és írja mellé, hogy mit jelképez!

Válaszát a pontozott sorokra írja!

jelkép

értelmezés

.....
.....
.....

6. c)

A csendélet a XX. század elején jelentkező klasszikus avantgarde mestereinek is kedvelt műfaja. A klasszikus avantgarde melyik áramlatához sorolja az alábbi fotón látható alkotást? Válaszát a pontozott sorra írja! (A mű színes felvételét ld. a képmelléklet 6. c) jelzésénél is.)

.....

6. a)	3 pont	
6. b)	6 pont	
6. c)	1 pont	
Összesen	10 pont	

7. feladat**7. a)**

A XVII-XVIII. század utolsó stíluskorszaka a barokk, késői változata a rokokó. Szellemisége az ellenreformáció mozgalmán alapul. Mind az egyházi, mind a világi ágban összművészeti (építészet, szobrászat, festészet, iparművészet egybefonódása) alkotásokat igényel. Virágzása Európa katolikus országaiban jellemző. Az alábbiakban híres magyar világi barokk épületek/épületegyüttesek helyszínének (városának) nevét találja. A városnevek mellé írja oda építtetőjének (megrendelőjének) családnevét!

Válaszát a pontozott sorokra írja!

A) Fertőd (kastély):

B) Gödöllő (kastély):

C) Keszthely (kastély):

7. b)

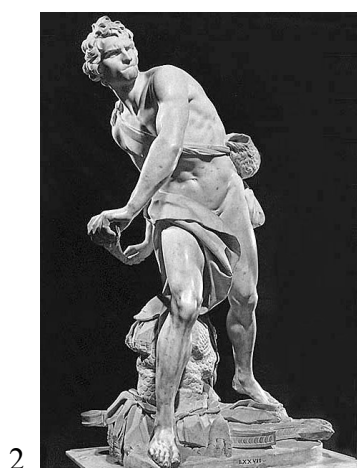
A Rómában álló S. Pietro bazilika és az előtte fekvő tér mai formáját részben a reneszánsz, részben a barokk korban kapta. Az alább felsorolt művészek közül kik működtek közre a létrehozásában? Válaszát aláhúzással jelölje!

(Ügyeljen, mert a felsoroltak közül csak három név fogadható el!)

- Filippo Brunelleschi
- Michelangelo Buonarroti
- Gianlorenzo Bernini
- Donato Bramante

7. c)

Az alábbi felvételeken három szobor szerepel, amelyek mindegyike a bibliai Dávidot ábrázolja.

A három közül melyik készült barokk stílusban?
Válaszát a fotó számával jelölje a pontozott helyen.

.....

7. d)

Válaszát az alábbi sorokon indokolja két-három mondatban!

.....

.....

.....

.....

7. a)	3 pont	
7. b)	3 pont	
7. c)	1 pont	
7. d)	3 pont	
Összesen	10 pont	

8. feladat**8. a)**

Az ipar, a kereskedelem fejlődése elkerülhetetlenné tette, hogy az emberek tömegesen városokba/metropoliszokba zsúfolódjanak és így egyre kevésbé érintkeztek a természettel. Ebből fakadóan sokakban (így számos művészen is) megfogalmazódik "a vissza a természethez" J. J. Rousseau-i igénye. Ebből az igényből fakadóan mozgalmak, művészcsoportosulások születnek a XIX. század elejétől.

Az alábbiak közül melyik az a magyar művészcsoportosulás, amely Münchenből indult? Válaszát aláhúzással jelölje!

- Barbizoni iskola
- Nagybányai iskola
- Nyolcak ("Keresők")

8. b)

Az impresszionizmus áramlatának kiemelkedő alkotója August Renoir. Életművének minden periódusában központi téma az életkép a természetben. Melyik az a kedvelt Párizs melletti szórakozóhely, ahol talán leghíresebb életképét festette?

Válaszát a pontozott sorra írja!

.....

8. c)

Ki az a holland születésű, de főleg a dél-franciaországi Arles városában alkotó festő, aki több tájképet készített ciprusokkal a középpontban?

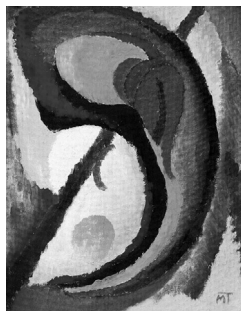
Válaszát a pontozott sorra írja!

.....

8. d)

Írjon néhány mondatos elemzést az alább látható reprodukcióról! Az alkotó a XX. század elején készítette.

(A kép színes felvételét ld. a képmelléklet 8. d) jelzésénél is.)

Mattis-Teutsch János: Lélekvirágok

.....

.....

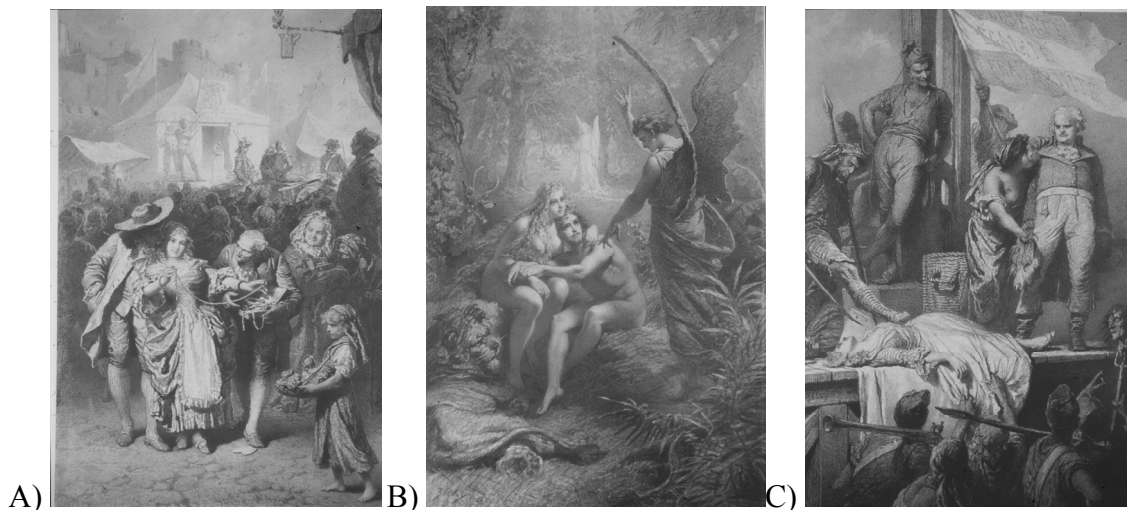
.....

.....

8. a)	1 pont	
8. b)	1 pont	
8. c)	1 pont	
8. d)	5 pont	
Összesen	8 pont	

9. feladat**9. a)**

Az alábbi felvételeken három részletet lát Zichy Mihály litográfiai sorozatából. Kinek a drámai alkotásához készítette a művész a nyomtatokat? Az író nevét és a mű címét írja a pontozott sorra!

Név:

Cím:

9. b)

Állítsa időrendi sorba a kiválasztott részleteket! A sorrendet számokkal (1., 2., 3.) jelölje!

A)	
B)	
C)	

9. a)	2 pont	
9. b)	3 pont	
Összesen	5 pont	

10. feladat**10. a)**

A XIX. század második fele szerte Európában, így Magyarországon is a történelmi stílusok felelevenítését hozza az építészetben („neo stílusok”, „historizmus”...).

Az alább megnevezett budapesti épületek közül melyik melyik történelmi stílus formavilágából vesz át elemeket? Válaszát a pontozott sorra írja!

1. Nagyboldogasszony („Mátyás”) templom:

2. Operaház:

3. Múcsarnok:

10. b)

A fent felsorolt épületek mindegyike esetében a XIX. század második felének jeles magyar szobrász- és festőművészei működtek közre (épületszobrászat, falképfestészet). Írjon pár soros ismertetést az Operaház bejáratí homlokzatának oldalfülkéiben látható szobrokról és a kupolatér freskójáról az azokat készítő mesterek megnevezésével!

Válaszát a pontozott sorokra írja!

.....

.....

.....

.....

.....

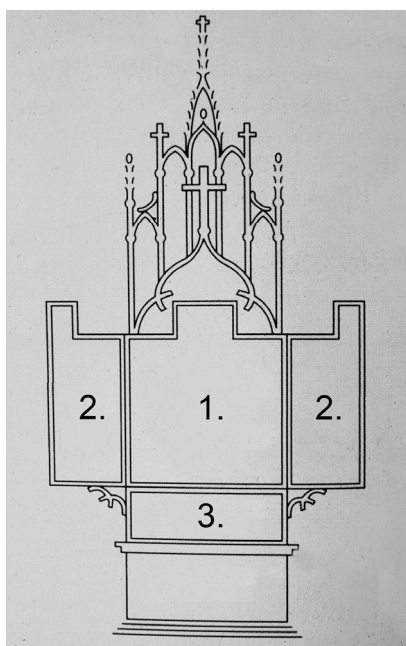
.....

10. a)	3 pont	
10. b)	7 pont	
Összesen	10 pont	

11. feladat**11. a)**

A késő gótikus kor leglátványosabb összművészeti alkotásai a szárnyasoltárok. Az alábbi rajz a szárnyasoltárok általános felépítését mutatja. A számmal jelölt részeket nevezze meg!

Válaszát a számok mellé, a pontozott sorokra írja!

1.

2.

3.

11. b)

Hazánkban a legmívesebb szárnyasoltárok részben a Felvidéken (ma Szlovákia), részben Erdélyben (ma Románia) készültek.

Az alább felsorolt városok közül melyik az a kettő, ahol egy-egy monumentális szárnyasoltár az eredeti helyén áll? Válaszát aláhúzással jelölje!

- Pozsony
- Kassa
- Lőcse
- Selmecebánya

11. c)

A Magyar Nemzeti Galéria gyűjteményében látható az alábbi felvételen szereplő képtábla, amely M S Mester szárnyasoltárának egyik megmaradt részlete.

Írjon pár mondatos elemzést a képről, kitérve a témára és a művészi megjelenítés módjára! (A kép színes reprodukcióját ld. a képmelléklet 11. c) jelzésénél is!)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

11. d)

Melyik hazai múzeumunk őrzi M S Mester megmaradt képtábláinak további négy darabját? Válaszát a pontozott sorokra írja!

város:

a múzeum neve:

11. a)	3 pont	
11. b)	2 pont	
11. c)	7 pont	
11. d)	2 pont	
Összesen	14 pont	

12. feladat**12. a)**

A humanizmus korának eszménye az uomo universale (egyetemes ember). Ki az a sokoldalú személyiség a korban (XV.-XVI. század fordulója), aki ennek a követelménynek leginkább megfelel?

A művész nevét a pontozott sorra írja!

.....

12. b)

A fent keresett művész olajképein sfumato jelzővel illetett technikát alkalmazott. Fejtse ki pár szóban a technika lényegét és említse a művésztől két festményt, amelyekre ez a kidolgozás érvényes!

Válaszát a pontozott sorokra írja!

a technika lényege:

.....

.....

.....

a festmények címe:

.....

12. c)

Őriz-e a Szépművészeti Múzeum (Budapest) valamilyen alkotást a művésztől, és amennyiben igen, melyik művet/műveit? Döntését aláhúzással jelölje!

igen

nem

Ha igen, akkor nevezze meg az alkotást/alkotásokat! Válaszát a pontozott sorokra írja!

.....

.....

12. a)	1 pont	
12. b)	5 pont	
12. c)	3 pont	
Összesen	9 pont	

13. feladat**13. a)**

Szentendre az a Budapesthez közel fekvő város a Duna partján, amely a Trianoni Szerződés után (1920) vonzotta, és még ma is vonzza a művészeket. A várost sokan „Nagybánya pótlék”-ként is szokták emlegetni.

Az alábbi művészek közül aláhúzással jelölje azokat, akiknek tiszteletére a város múzeumot létesített! (Ügyeljen, mert csak három név érvényes!)

- Rippl-Rónai József
- Ferenczy Károly
- Czóbel Béla
- Kernstok Károly
- Ámos Imre és Anna Margit házaspár

13. b)

A Duna jobb partján, Szentendrétől kicsit északabbra található Zebevény, ahol nyaranta ma is sokak által látogatott művésztelep működik.

Ki tervezte a városka templomát?

Ki az a festőművész, aki ide telepedett, és otthona ma múzeum?

.....

Említsen egy alkotást ettől a festőművésztől, akit a Gresham-kör tagjaként is számon tartunk!

.....

Válaszait a pontozott sorokra írja!

13. a)	3 pont	
13. b)	3 pont	
Összesen	6 pont	

Művészettörténeti és műelemző feladatsor	maximális pontszám	elért pontszám
1. feladat	5	
2. feladat	8	
3. feladat	4	
4. feladat	5	
5. feladat	6	
6. feladat	10	
7. feladat	10	
8. feladat	8	
9. feladat	5	
10. feladat	10	
11. feladat	14	
12. feladat	9	
13. feladat	6	
Az írásbeli vizsgarész pontszáma	100	

javító tanár

Dátum:

	elért pontszám egész számra kerekítve	programba beírt egész pontszám
Művészettörténeti és műelemző feladatsor		

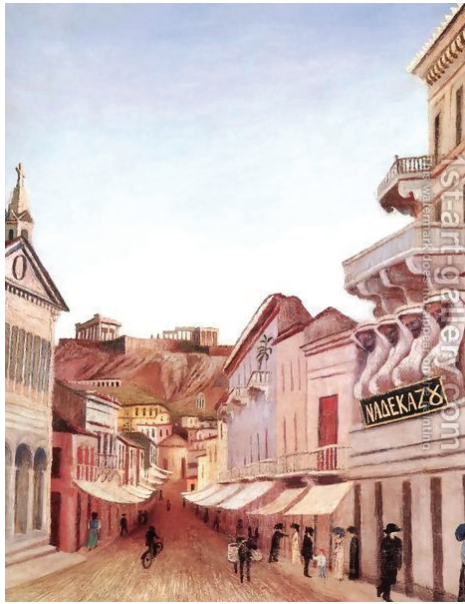
javító tanár

jegyző

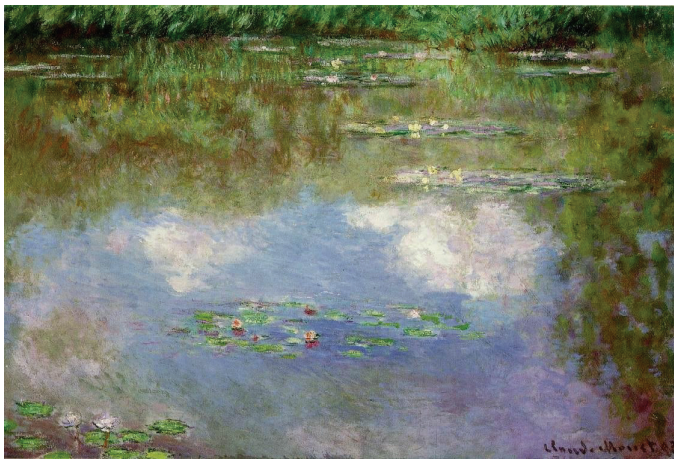
Dátum:

Dátum:

1. a)

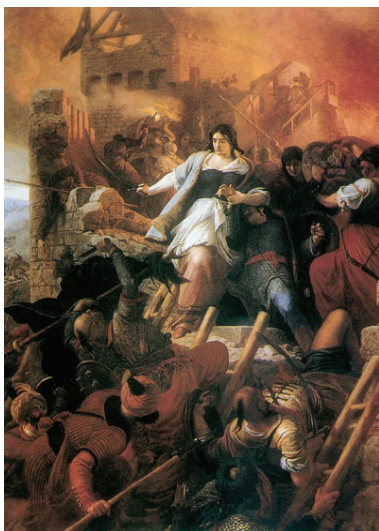
3. a)

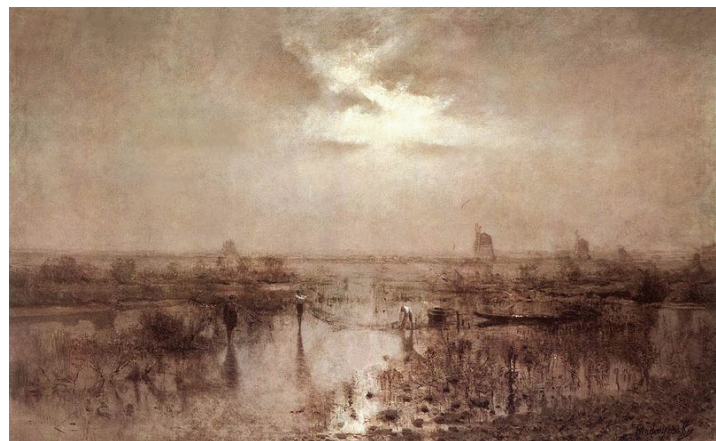
A)

B)

C)

D)

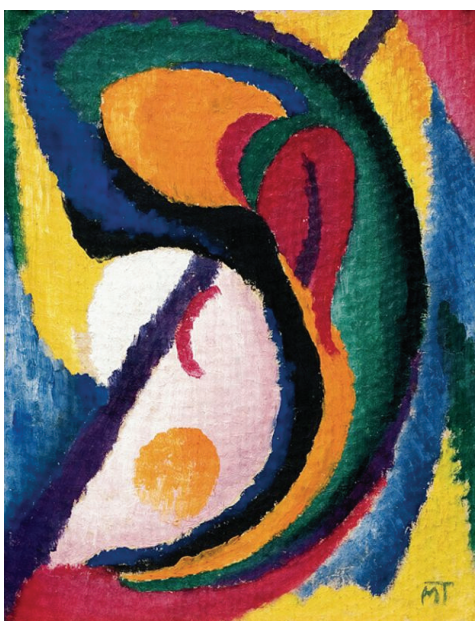
6. b)

6. c)

8. d)

11. c)

